

Spældu við neyðrakettir. Nú er rokningin komin

Friggjamorgunin 3. desember í 1982 vartýrlan hjá Vædderen uppi í slakar tveir timar.

Hon leitaði, tí neyðrakettir vóru sæddar yvir Vestmannasundi og Hestfirði.

Men hon leitaði til fá nýtis. Tí onki var.

Annað enn tað, at triggir menn sendu rakettirnar upp til stuttleikar oman fyri Kvívik og við Velbastað.

Men tað bleiv ein dýrur stuttleiki. Rokningin fyri tyrluna er komin. Hon

bleiv lögð fram í Føroya rætti mikudagin: 17.625 kr.

Fyri ein tíma og trý korter.

Triggir mans eru ákærdir fyri hendingina, sum eisini fekk Tjaldrið, Vædderen og Maagen at leita vestanfyri.

Ein hevur góðtikið endurgjaldskravið, men hinir báðir nokta at taka við tí.

Leiting

Í hvussu so er triggjar neyðrakettir vórðu sæddar og fráboðaðar úr Kvívik

og Skopun.

Vaktarskip og tyrlan leitaðu í nakrar timar. Ella til lögreglan fann ein posa á Velbastað. Ongin ivi var um, at hesin hevði samband við neyðrakettirnar og leitingin varð tí avblást.

Neyðrakettirnar vóru stolnar úr einum átta-mannafari í Havn.

Í dómsviðgerðini mikudagin segði ákærin, at tann eini av teimum ákærdu hevur í nógv ár verið til skips. Tað var hann, sum lærði ein av

hinum at skjóta rakettirnar. Ein maður, sum hevur verið til skips, átti at vita, at neyðrakettir eru ikki at spæla við, segði ákærin.

Ongantið fyrr

Eftir, hvat skiltist, er hetta fyrsta sakarmál av hesum slagnum í Føroya rætti. Og ákærin hevði heldur ikki funnið nakað dømi, t.v.s. um at misbrúka neyðrakettir, í Danmark.

Hinvegin samanbar hann við eitt mál um eina bumbuhóttan.

Bumba var ongin, men áðrenn tað varð greitt, gjørdi lögreglan nógv burtur úr at beina fólki burtur og avbyrgja ókið.

Revsingin var 20 daga varðhald. Annars heimilar grein 135 í revsilógini, sum mennir eru ákærdir eftir, upp í triggjar manaða varðhaldsrevsing.

Ákærin helt tað vera neyðugt at sláa fast, at talan er um eina álvarsliga gerð, tá neyðrakettir á

slikan hátt verða misbrúktar, og mælti til varðhald í 20–30 dagar.

Ein av verjunum hevði funnið fram ein dóm móti einum, sum ringdi eina falska bumbuhóttan til ein flogvøll. Hóast leitað varð í 21 flogfórum og onnur trygdartiltøk sett í verk, fekk tann, sum ringdi, bert 10 daga varðhald.

Men nú er málið so tikið upp til dóms og sorin-skrivarin avger, hvussu hart spæl við neyðrakettum skal revsast.

hd

Sakarmál um óviljaða eldsásæting tikið til dóms

Tekniskar kanningar vórðu gjørdar eftir eldsbrunan. Men sigast kann ikki við vissu, hvur eldurin er kyknaður. Men kanningarnar benda á, at tó var her, í køkinum.

Maðurin er ákærður fyri at fara úr køkinum, uttan at geva tí gætur, at eldur kundi koma í Plátan, hann hevði tendrað, var sera heit og nógv margarin var á pannuni, hann stokti buffarnar á

Føroya rættur hevur nú tikið upp til dóms sakarmálið móti manninum, sum er ákærður fyri í ósketni at hava sett eld á eini sethús í Varðabú í Havn í oktober í fjør.

Húsinu brunnu í grund. Tveir menn vóru inni, tá eldur kom í.

Báðir blivu handtiknir á staðnum og í grundlógar-avhoyringini læt Føroya rættur annan leysan aftur.

Men hin bleiv fongsl-ður, tí rætturin metti, hann við góðum grundum

var skuldsettur fyri í ósketni at hava verið at-voldin til eldsbrunan.

Tá lögreglan var liðug at kanna málið, bleiv skuldsetingin útbygd til ákæru.

Málið var fyri í Føroya rætti mikudagin. Ákærði tók ikki støðu til, um hann kundi játta seg sekan ella ikki.

Endurgjald

Skuldsetingin móti hinum

manninum bleiv tikin aftur. Lögreglan metti, eftir at hava kannað málið, at hann var ósekur.

Hetta visti sakførarin hjá manninum eftir øllum at døma onki um.

Á rættarfundinum mikudagin átalaði hann, at ákærumyndugleikin, t.e. fútin, ikki hevur boðað manninum frá. Hann segði eisini, at hann fór at krevja endurgjald, tí maðurin bleiv handtikin.

Sakførarin nevndi talið 2.500 kr.

Í samrøðu við Sosialin beint eftir eldsbrunan, segði hann, at hann svav í stovuni, meðan hin stokti búffar í køkinum, tá eldur kom í.

Hetta samsvarar við tað, sum stendur í ákæru-ríttinum.

Fremmand ogn

Í rættinum mikudagin kravdi ákærin, Finn Ougaard, tann ákærda dómðan eftir grein 182 í revsilógini:

»Den, som af uagtsomhed forvolder ildsvåde på fremmed ejendom eller til skade for fremmed formueinteresse, straffes med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år«.

Ella í øðrum lagi eftir brandlógini fyri rórshavn frá 1856.

Tað var júst orðalagið »fremmed ejendom«, sum verjin, Halgir W. Poulsen legði lent á. Hann segði, at maðurin búði í húsinum, sum brunnu, og, at familja hansara átti tey. Og hann spurdi, um tað í revsirætti er beint at tosa um fremmanda ogn í slikum føri.

Verjin helt, at rætturin skuldi vera varin við at sláa hetta fast við einum dómi.

Vildi ikki ringja

Hevði tað ikki borið til at bjarga tí stóra sethúsinum, um slökkiliðið hevði fingið fráboðanina um eldin fyrr?

Hesin spurningur stóð ósvaraður eftir rættarfundin mikudagin.

Tað er venja, tá rætturin viðger revsimál, at tann ákærði sum tann seinasta fær orðið, áðrenn málið verður tikið upp til dóms.

Soleiðis var eisini mikudagin. Og tá greiddi maðurin, sum

er ákærður fyri óviljaða eldsásæting, frá, at ljósið fór í húsinum og hin maðurin, sum var inni, fór tí út at boða frá.

Hann fór til ein granna, men hesin noktaði at ringja til slökkiliðið, tí hann sá ongan eld.

— Síðani bað hann hann ringja eftir politinum, men tí noktaði hann eisini, greiddi tann ákærði rættinum frá.

Á henda hátt gekk óneyðuga long tíð, til slökkiliðið fekk at vita um eldin.

Ákærin segði, tað kundi ikki vera ivi um, at her er talan um fremmanda ogn, tí maðurin stóð ikki skriv-ður fyri húsinum.

Krav um harða og lina revsing

Maðurin er ákærður fyri fleiri onnur lógarbrot: her-verk, rúsdrekkakoyring, skilaleysa koyring, stuldur og fyri at senda upp neyðrakettir.

Fyri rúsdrekkakoyringina kravdi ákærin 60 daga varðhald og, at maðurin missir koyrikort- ið á átta ár. Fyri neyðrakettirnar kravdi hann 20-30 daga varðhald og fyri hini lógarbrotini eina munandi fongsulsrevsing.

Verjin kravdi linastu revsing eftir umstøð-unum.

hd

